

danmarks
tekniske
museum

Danish Museum of
Science & Technology

Markering af 60-året for DASK – 13.februar 2018

Christian Gram

11.januar 1932 – 7.februar 2018

Velkommen til 60-året for DASK

2 indlæg om, hvad DASK blev brugt til

Hans Jacob Aastrup

**Kørselsleder
på DASK**

Hans 15.11.1960.

JM

DASK-teknikeren er i færd med at aflæse resultaterne og deres betydning.

Trine Laier

**Instruktør og
animator**

Fotografen er på besøg

Regnecentralens hardware-team ca. 1959 (dog undtagen afdelingsleder B. Scharøe Petersen). Kurt Henrik Andersen (ingeniør), Birger Andersen (mekaniker), Henning Isaksson (ingeniør), Preben Mølkjær (elektroniktekniker), Henning Worsøe (ingeniør), Leif Hansen (elektroniklærling), Werner Johansen (elektromekaniker), Tage Vejlø (cheftekniker)

Den internationale "El- og Atomudstilling" i Forum i oktober 1957

Den internationale "El- og Atomudstilling" i Forum i oktober 1957 hvor der blev udstillet al verdens elektroniske apparaturer (bl. TV).

Der var af KTAS etableret en "datalinie", så en ombygget IBM-skrivemaskine kunne betjene DASK, der kunne løse 2 opgaver: 3 ligninger med 3 ubekendte og trekantberegninger. Programmør: Jørn Jensen. Aastrup betjente skrivemaskinen.

"Datalinien" bestod af 2 telefonkredsløb, over hvilke der blev sendt tonekodesignaler repræsenterende tegnene hhv. fra og til skrivemaskinen. Det var med stor sandsynlighed den første datatransmission i Danmark over det åbne telefonnet.

Forsvaret

Forsvaret kørte hver morgen så vidt jeg ved dekodning af signaler opfanget fra skibe i Øresund og Storebælt.

Senere skal Trine jo berette mere om, hvad Forsvaret foretog sig...

Skibsberegninger

Skibsteknisk Laboratorium under DTH (leder Professor C.W.Prohaska).

"MS Hans Hedtoft" var blevet beregnet, så da den var gået ned den 30.januar 1959, fik jeg besked på at omkøre beregningerne.

Der blev ikke fundet fejl fra DASK's side.

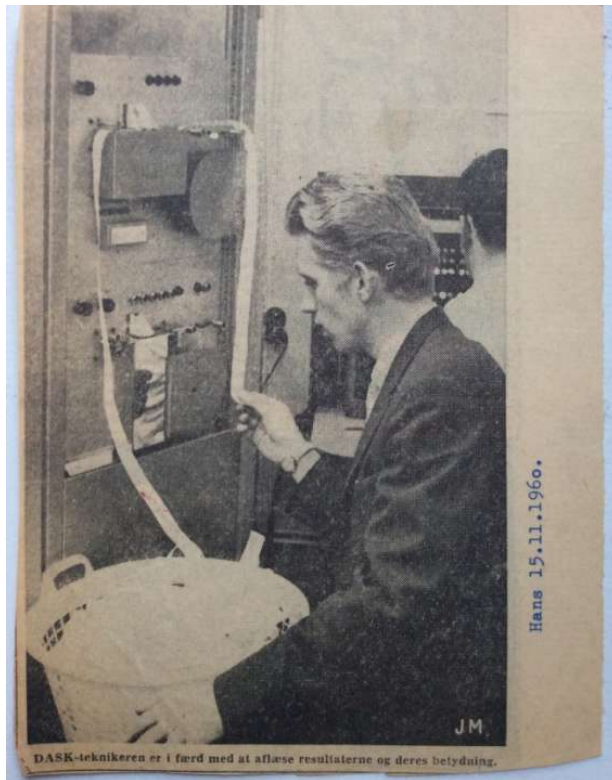
Programmør og kontaktperson var Per Mondrup, som senere blev ansat på RC.

Folketingsvalget 1960

Bearbejdning af valgresultater med resultater, der sendtes begge veje via telefon til Indenrigsministeriet. Programmører Jørn Jensen og Aage Melbye.

På grund af Venstres kolossale tilbagegang, turde Indenrigsministeren ikke frigive det endelige landsresultat (til Bechs store vrede), før ministeriet havde regnet efter og fundet alt OK.

En optagelse fra generalprøven på Regnecentralen nogle dage inden valget kan ses i filmsalen her ved siden af.

Spændbetonberegninger

Spændbetonberegninger for bygning af Svendborgsundbroen.

Jeg kan huske, at programmøren hed Jensen fra Rambøll og Hanneman og mener, at han senere blev professor ved byggeteknisk afdeling på DTU (afløste vist nok Rambøll).

Forsikringselskabet Nye Danske

Årsopgørelse af præmiereserven for 40.000 forsikrede livsforsikring. Kontaktperson Haagen Hansen (som Bech forsøgte at overtale til at overtage direktørposten, så han kunne hellige sig udviklingen).

Programmør måske Per Broløs.

Skatteberegning

Skatteberegning for Frederiksberg Kommune. Input via hulkort, resultat på efterfølgende hulkort i printbanen.

Bridge

Det nordiske mesterskab i Bridge, som blev holdt i København i 1962. Resultaterne blev sendt pr. telex - facit sendt samme vej.

Aastrup betjente DASK og telexapparatet. Programmør måske også Per Broløs.

Katalysator beregninger – Haldor Topsøe

Katalysator beregninger for ammoniakkonverterere samt løsning af processerne i Pyrolyseværket (A. P. Møller).

Jeg udførte DASK-programmeringen ud fra et algol-lignende sprog udført af Jørgen Kjær fra Topsøe.

HALDOR TOPSØE						Sag nr. 154-72
						Dato 29-7-58
						Side 50
	LIGN.			Ans.	Inst.	
	2480	0	A 07	308	37	L.2 ⁻²⁰ → AR
1		538	A 16	309	-	DASK → FR L.2 ⁻²⁰ FAR
2		267	A 60	310	-	20.2 ⁻¹¹ → AR
3		2003	A 26	311	-	Advar 20 til FAR 2, L i FA
4		2016	A 16	312	-	L → AR
5		268	A 08	313	-	L → 268 inst.
6		72	A 40	314	-	Acid → AR
7		2031	A 16	315	-	" → FMR
8		57	A8 16	316	-	fr mult V → FAR
9		2016	A 16	317	-	" → AR
	2490	74	A 08	318	-	" → 74
1		236	A 40	319	38	π → AR
2		2026	A 16	320	-	" → FAR
3		6	A 40	321	-	n → AR

Landkort

Kort- og Matrikelstyrelsen. Nok nogle feltberegninger.
 Programmør Ole Møller.

Løn

Lønregnskab for Nilfisk-arbejdere, hvor lønposer blev udskrevet vha af RC ombyggede IBM-skrivemaskiner påbygget en RC 5-kanalsstrimmellæser.

Noget der tog tid, og var et helvede for hulledamerne, der passede maskinerne.

Beregninger til Isefjordværket

Beregning for opbygning af U-bøjninger på damprør til Isefjordværket samt generelle elasticitetsberegninger for rørsystemer.

Risø

Reaktorberegninger for Atomforsøgsanlæg Risø. Bl.a. reaktivitets-, kritikalitets- og flux-beregnings koder.

Programmør og kontaktperson var Helge Vilstrup, som senere blev ansat på RC.

Bogholderi

Bogholderi for NES (elkomponent fabrik).
Programmør Birgit Toft.

Markedsanalyseprogram for Observa

Rybner startede programmeringen og jeg fuldendte og kørte opgaverne. H.B. Hansen programmerede et sorteringsprogram.

Astronomiske beregninger

Observatoriet i Brorfelde. Programmøren brugte resultaterne til en doktorafhandling.

Jeg mener, at han sagde, at han brugte DASK til at løse 1000 ligninger med 1000 ubekendte !!!

Produktionsplanlægning

Produktionsplanlægning for Carlsberg.

Rigspolitiet

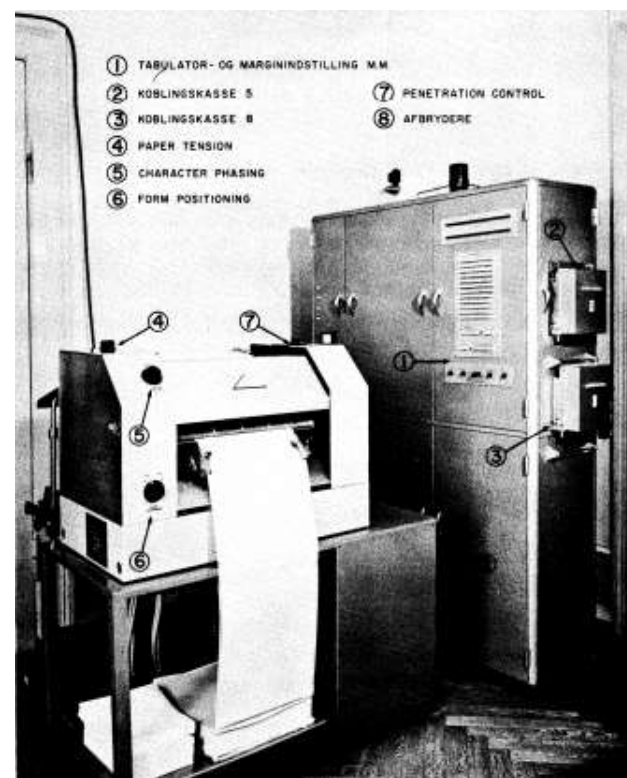
Register over indbrudstyre og deres vaner.

Vattenfallsstyrelsen i Malmø

Produktionsplanlægning for el-leverancer i Sverige. Programmør var ansat i styrelsen.

Vejdirektoratet

Motorvejen syd om Slagelse var den første EDB-beregnete vej. Programmøren var Ree.

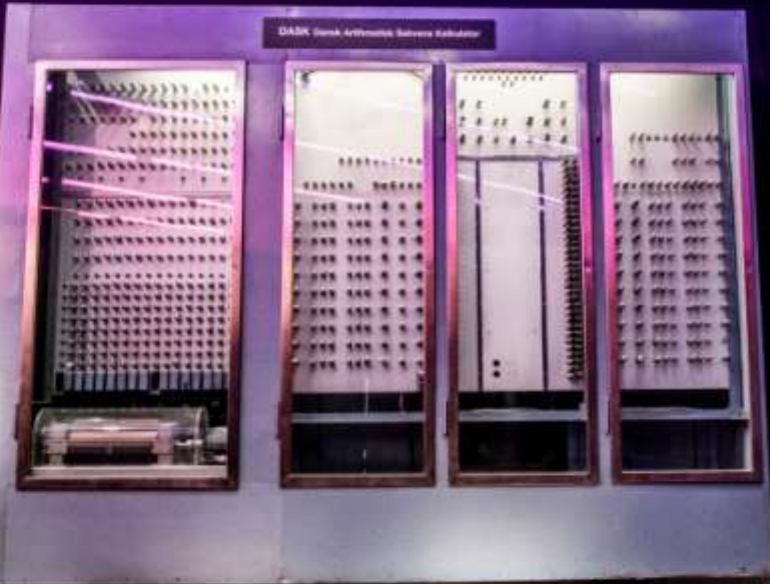

Homo Technicus

...VI BLIR VIST NØDT
TIL AT SPØRGE DASK!

DASK (Dekamartematik) Sistem Kalkulasi

FOR WARD, TWO KAY
I HAVE BEEN
ART-
ONEY

Y WANT THREE CAN
YOU DO WITH FOUR
SMART
WINEE

